

H. Zudermano gimnazijos mokinių sveikatos rodiklių 2013/2014 m.m. analizė

Parengė: visuomenės sveikatos priežiūros specialistė

Svetlana Lemkienė

- ❖ Biuro pastangomis sukurta Sveikatos biuro programa, skirta Klaipėdos mokinių sveikatos duomenų kaupimui.
- ❖ Programos nuoroda www.ksbs.lt
- ❖ Duomenys prieinami tik Biuro darbuotojams, nes siekiama užtikrinti asmens duomenų konfidencialumą.
- ❖ Duomenų šaltinis yra Vaiko sveikatos pažymėjimai (Forma 027-1/a).
- ❖ Mokinių sveikatos duomenų analizė apima pasitikrinusiųjų ir pažymas į mokyklas pristačiusiųjų mokinių skaičių.

Vaiko sveikatos pažymėjimo pateikimas bendrojo lavinimo mokyklai

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai” (Žin., 2011, Nr. 103-4858) 98 punkte nurodyta, kad

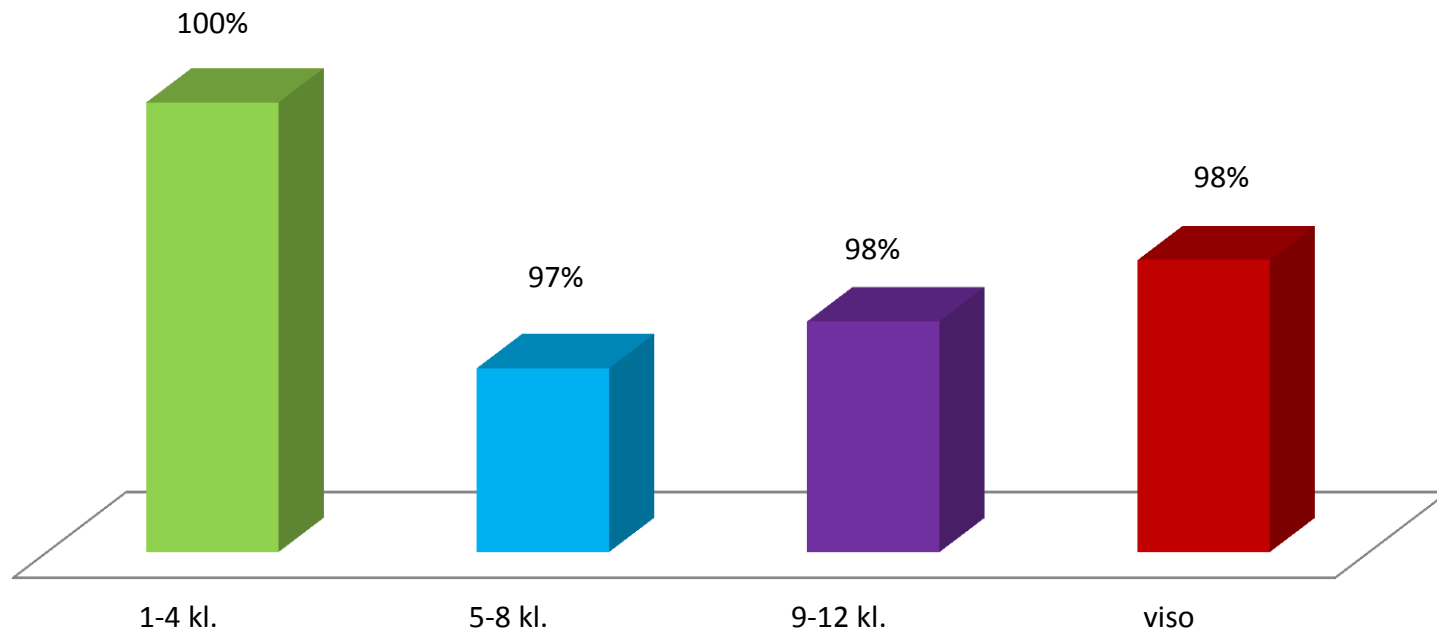
mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi užtikrinti, kad mokiniai iki 18 metų ugdymo procese dalyvautų pasitikrinę sveikatą ir pateikę vaiko sveikatos pažymėjimą, ne anksčiau kaip prieš metus.

Mokinių profilaktinių sveikatos duomenų rezultatų svarba

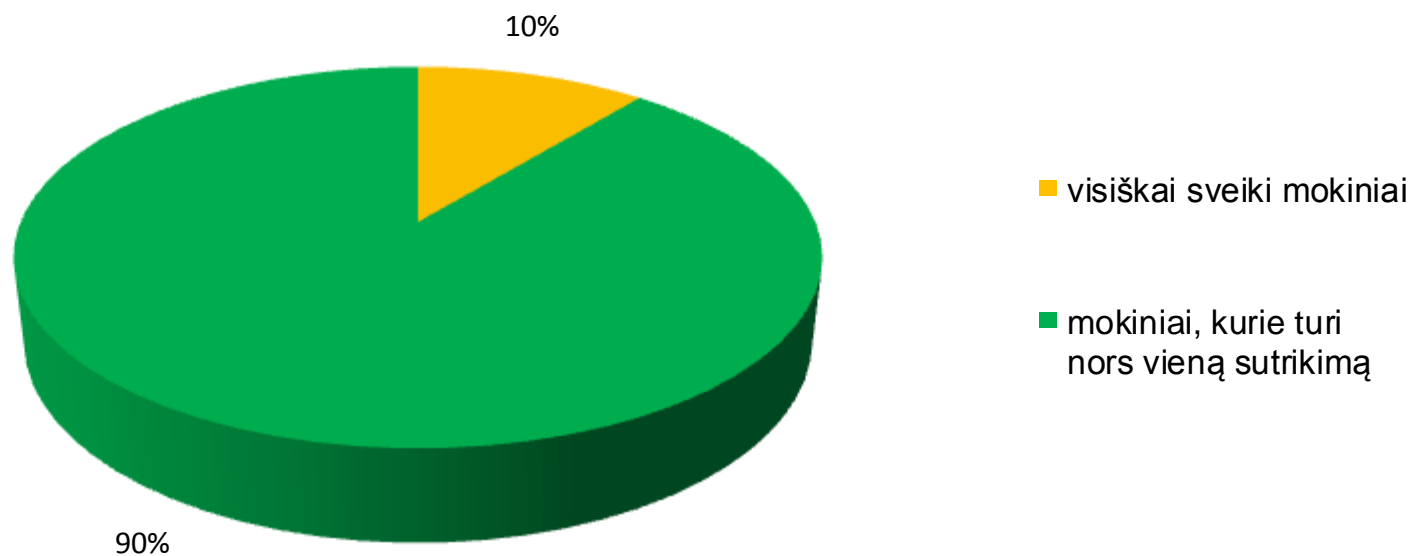
Kasmetinių mokinių profilaktinių patikrinimų duomenys reikalingi:

- kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą mokykloje,
- organizuoti tikslesnes sveikatos stiprinimo priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika.

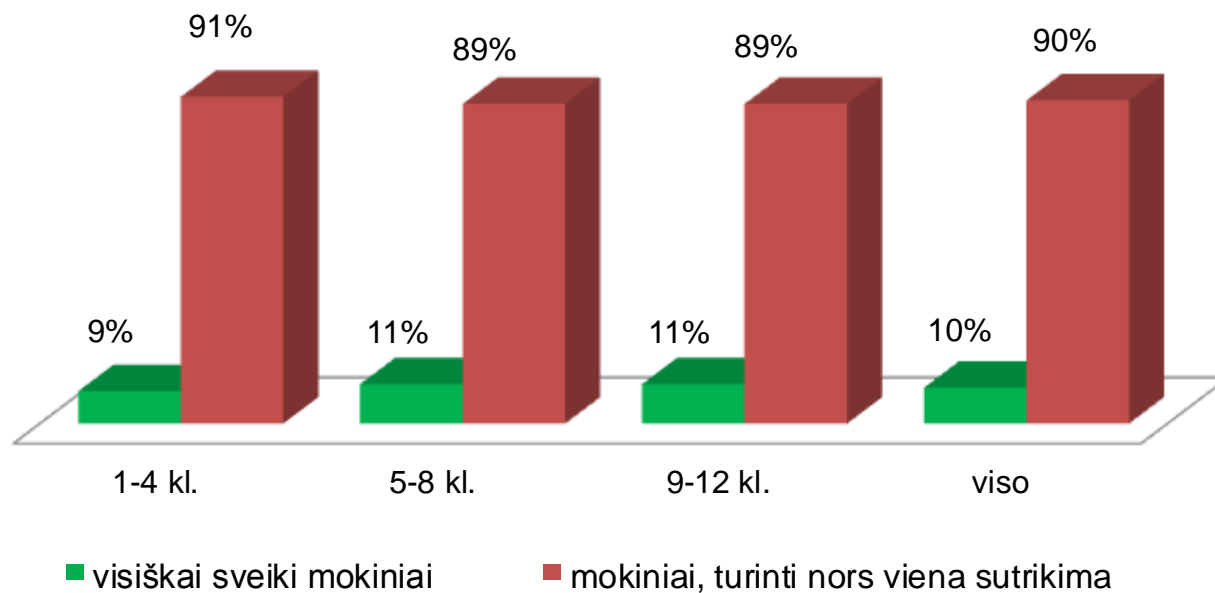
Mokinių dalis, profilaktiškai pasitikrinusių sveikatą, pagal klasių grupės (proc.)

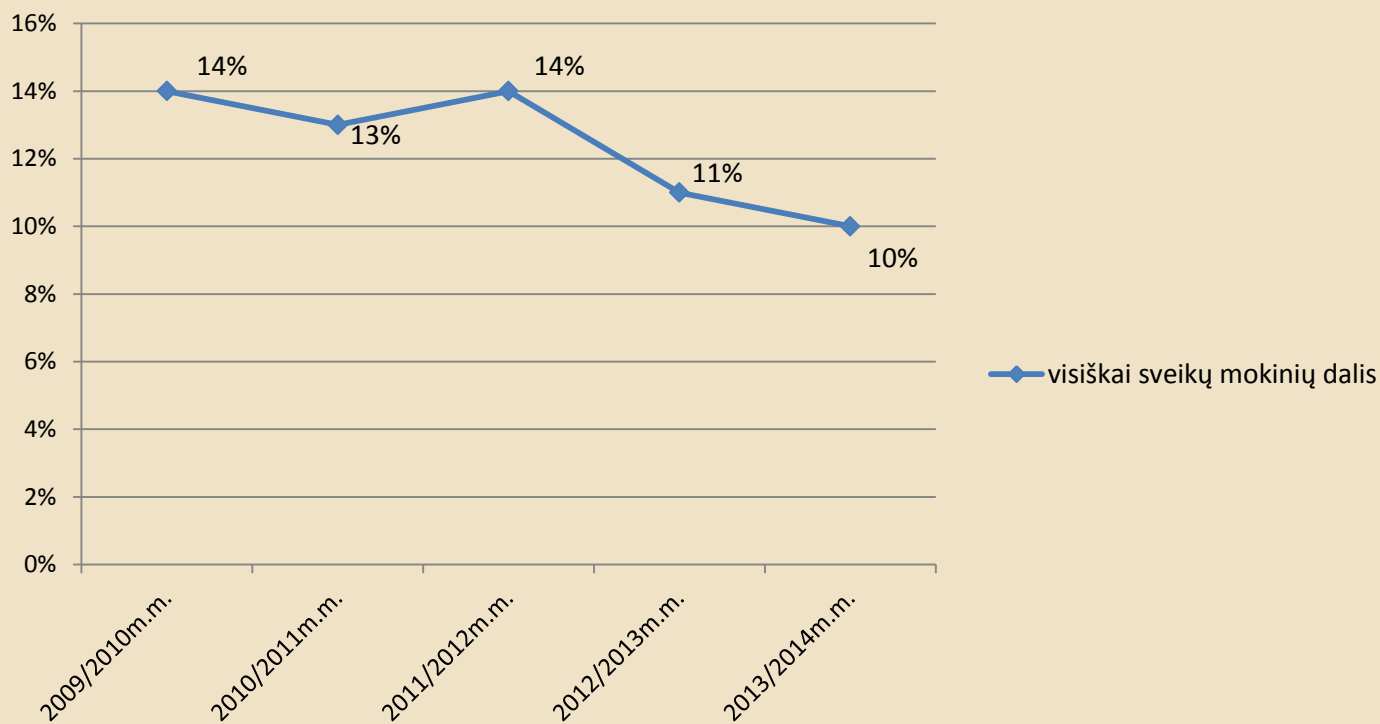
Mokinių dalis, kuri yra visiškai sveika, ir kuri turi sveikatos sutrikimų ar ligų (proc.)

Visiškai sveikų mokinių dalis, nuo patikrinusių pagal klasių grupes (proc.)

Visiškai sveikų mokinių dalis 2009/2010 m.m. - 2013/2014 m.m. (proc.)

KŪNO MASĖS INDEKSAS

Kūno masės indeksas (KMI) = svoris (kg) : ūgis (m)²

KMI reikšmės:

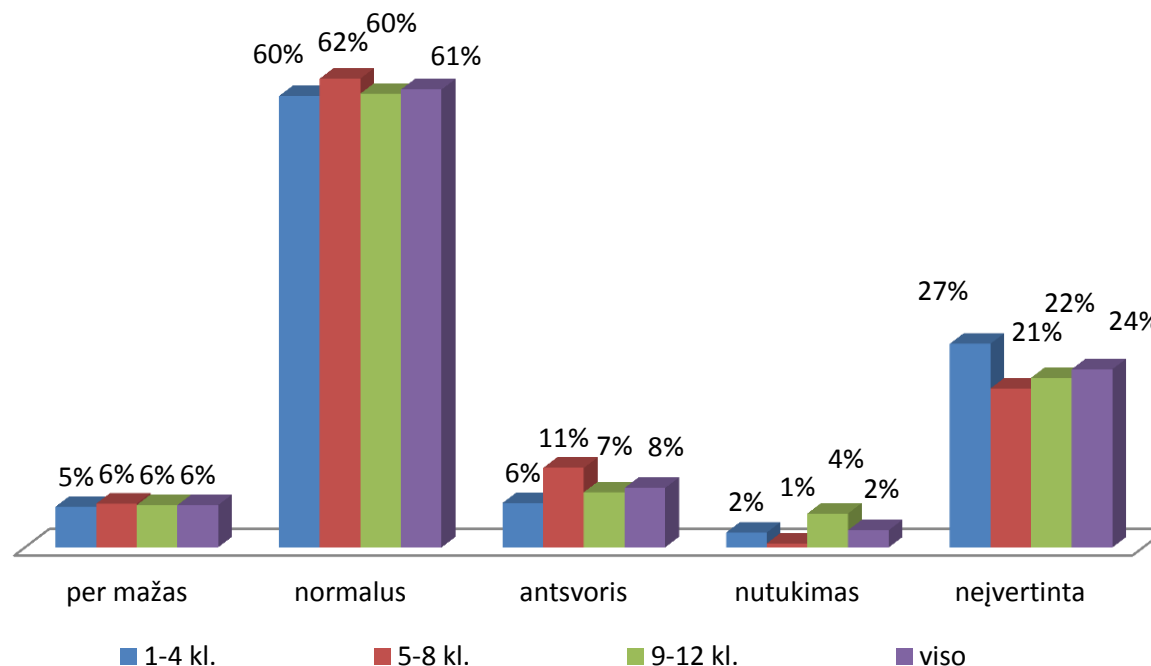
Svoris per mažas (iki 18,5) - yra didesnė rizika susirgti tam tikromis ligomis dėl mažo svorio ir mitybos nepakankamumo.

Svoris yra normalus (18,5 - 25)

Antsvoris (nuo 25 - 30) - didėja rizika susirgti su nutukimu susijusiomis ligomis (aterosklerozė, II tipo cukrinis diabetas, arterinė hipertenzija ir pan.),

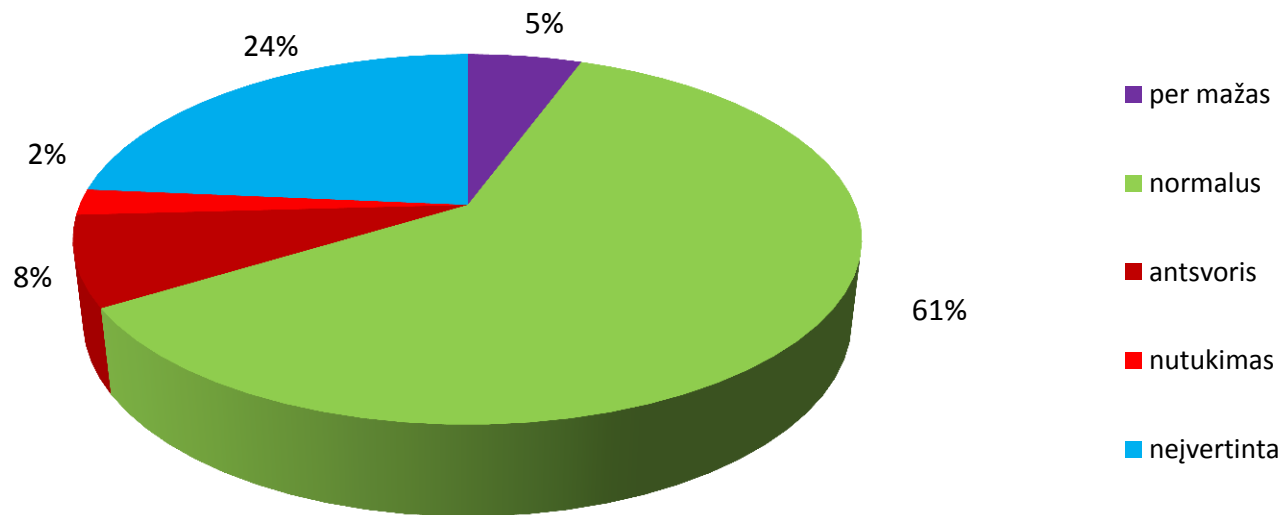
Nutukimas (nuo 30 - 40 ir daugiau) - rizika susirgti su nutukimu susijusiomis ligomis.

Mokinių pasiskirstymas pagal KMI vertinimą ir klasių grupes (proc.)

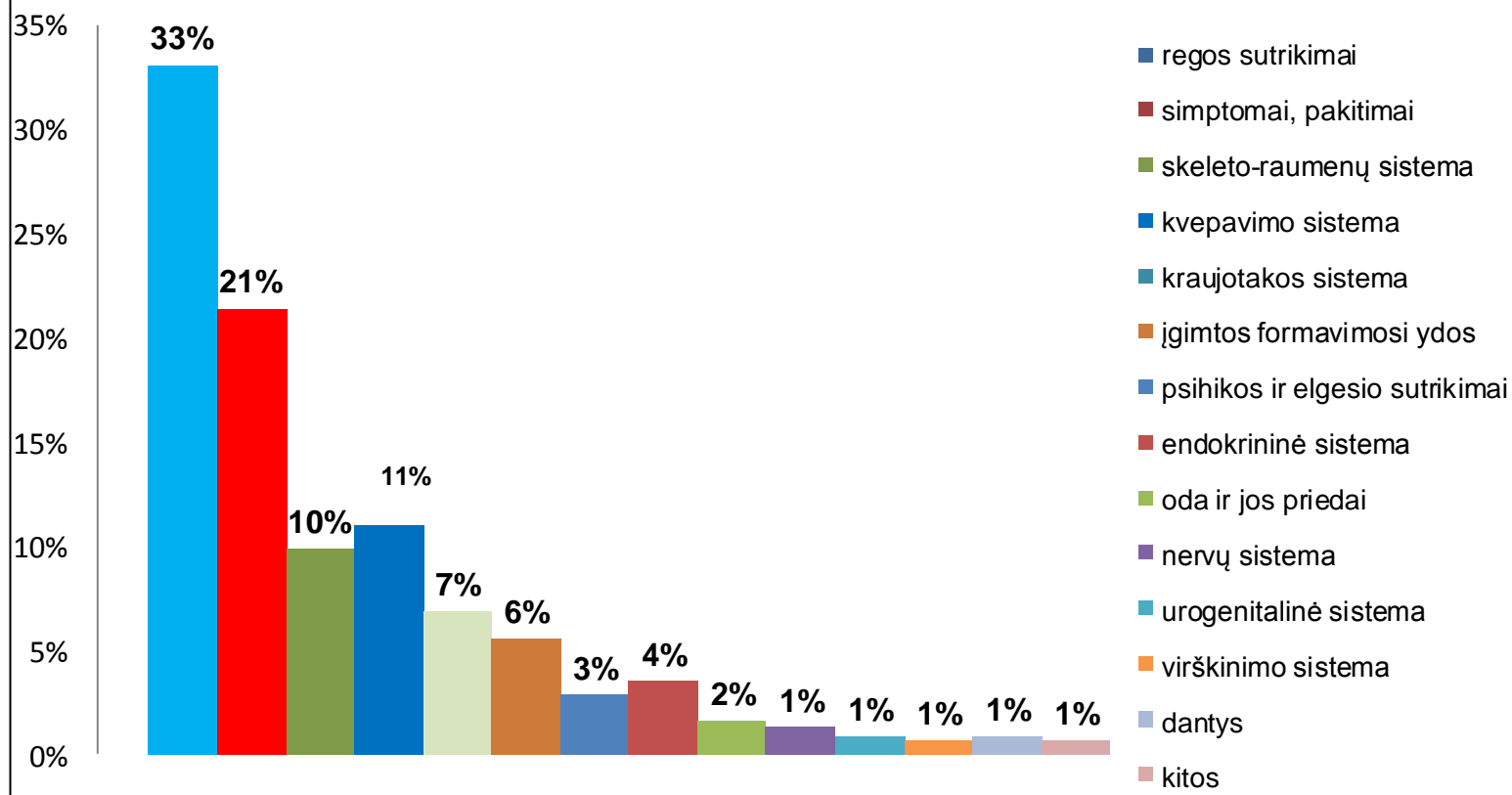

Pasitikrinusiųjų mokinių pasiskirstymas pagal KMI vertinimą (proc.)

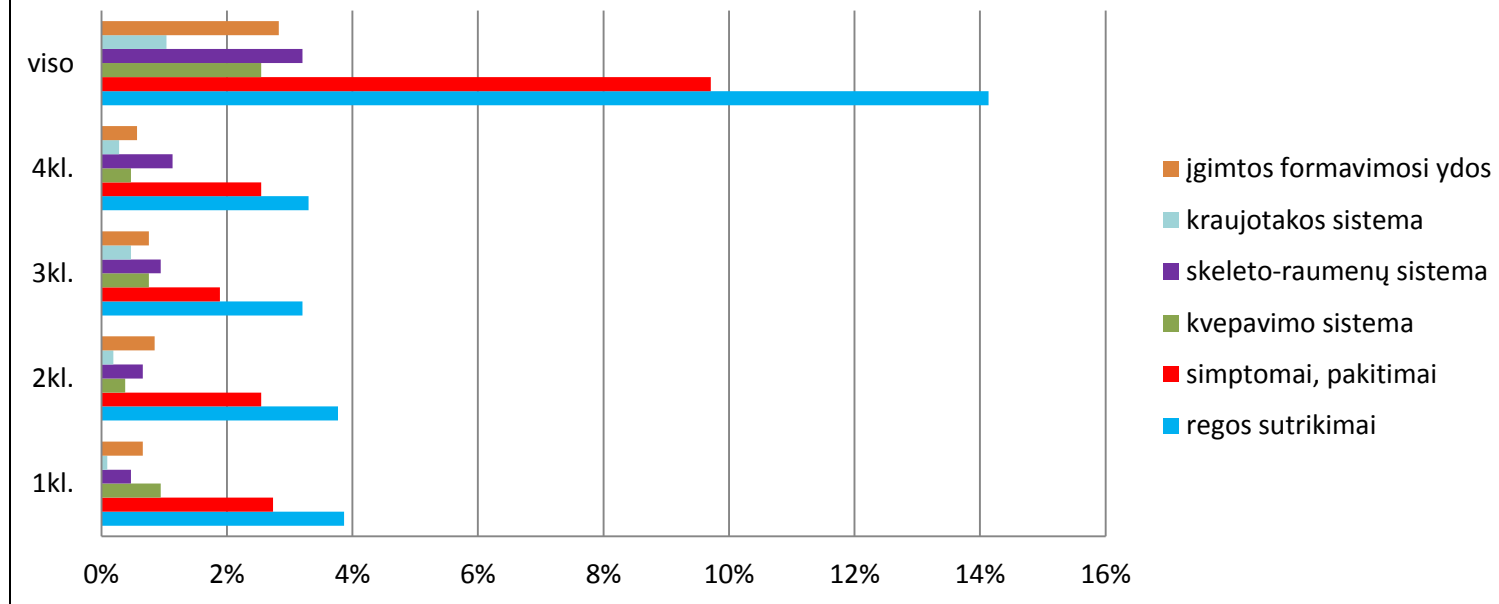
DOMINUOJANČIOS LIGOS IR SVEIKATOS SUTRIKIMAI GIMNAZIJOJE

Mokinių turinčių tam tikrą organų sistemos sutrikimą 2013m. (proc.)

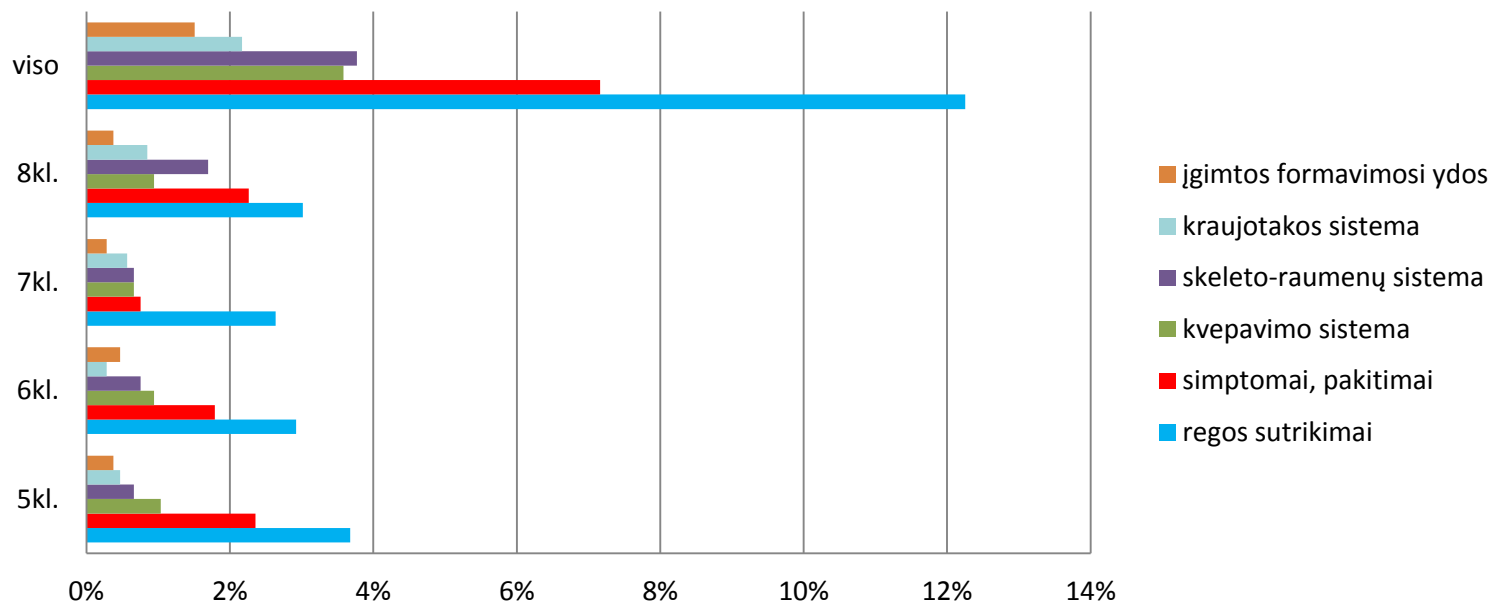

Mokinių dalis, turinti tam tikrą organų sistemos sutrikimą 1-4 kl. (proc.)

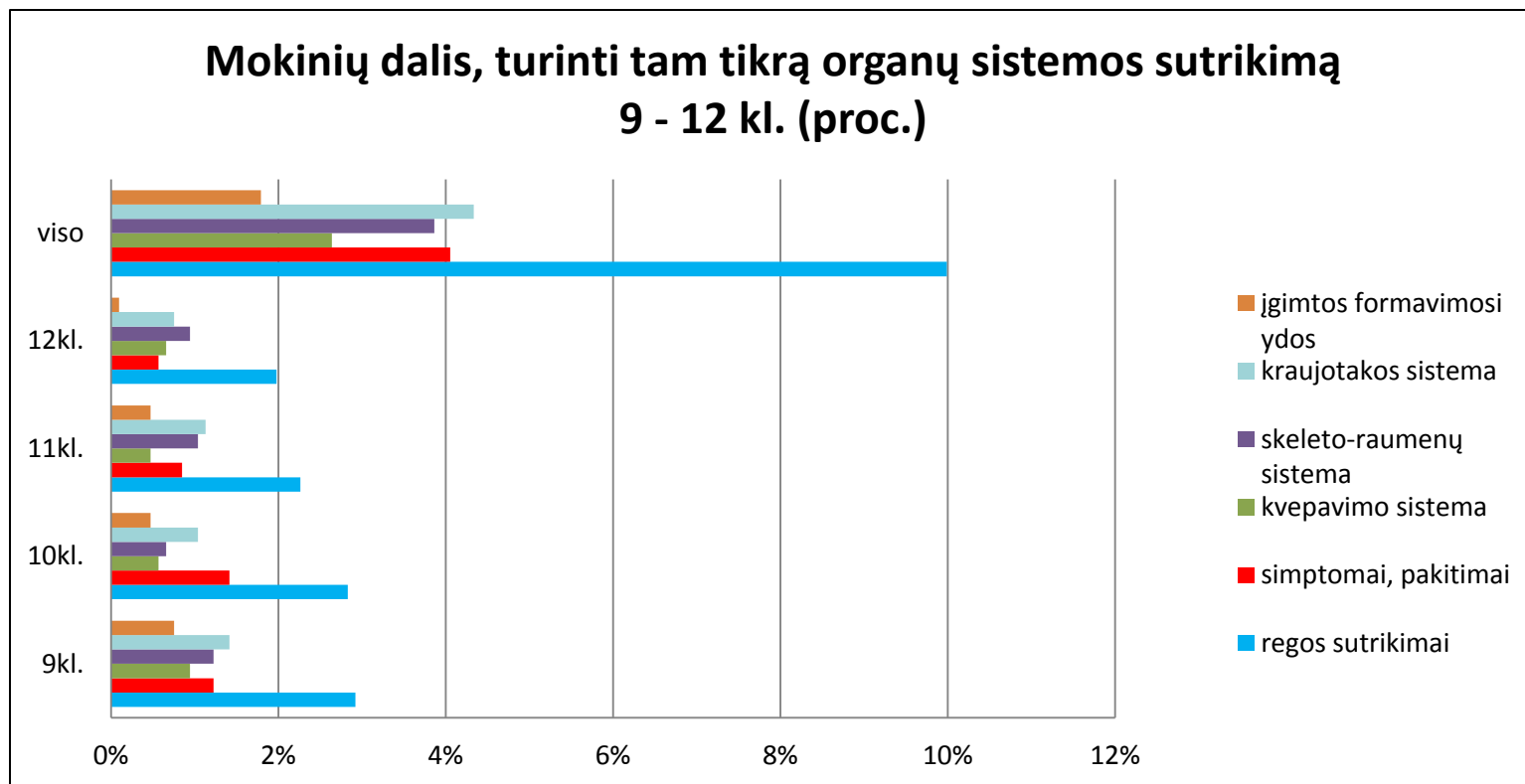

Mokinių dalis, turinti tam tikrą organų sistemos sutrikimą 5 - 8 kl. (proc.)

VAIKO SVEIKATOS PAŽYMĖJIME – dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas

VAIKO SVEIKATOS PAZYMEJIMAS

(daž) _____ Nr. _____

(sudarymo vieta) _____

Vardas, pavardė _____ Gimimo metai _____

I. Fizinės būklės įvertinimas procentiniu metodu _____

Ūgis _____ cm, svoris _____ kg, kūno masės indeksas (KMI) _____

KMI įvertinimas: per mažas normalus antsvoris nutukimas

Kraujospūdis _____ / _____ mmHg Klausai: normali sutrikusi

Rega be korekcijos / su korekcija: dešinė akis _____ / kairė akis _____

Regos sutrikimai (*nurodyti*) _____

Normali būklė

Sutrikimai
Kraujotakos sistema

Kvėpavimo sistema

Nervų sistema

Virškinimo sistema

Urogenitalinė sistema

Endokrininė sistema

Skeleto-raumenų sistema

Kraujas

Oda ir jos priedai

Diagnozė _____

Vaikas gali dalyvauti mokykloje vykdomoje ugdymo veikloje, įskaitant kūno kultūros ugdymą, be jokių apribojimų.

Vaikas gali dalyvauti mokykloje vykdomoje ugdymo veikloje, laikydamasis šių rekomendacijų *Nurodyti rekomendacijas (dieta, fizinės veiklos apribojimai, vengti alergenių ir kt.)*

Vaikui gali prireikti skubios pagalbos mokykloje (dėl alergijos, lėtinų ligų ir kt.)

Nurodyti priežastis ir pirmosios pagalbos priemones

Fizinio ugdymo grupė: pagrindinė parengiamoji specialioji

Vaikas atleistas nuo kūno kultūros pamokų iki (*nurodyti datą*) _____

Šeimos gydytojas ar vaikų ligų gydytojas _____ (parašas) _____ (spaudas)

Kontaktinis telefonas _____

II. Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas:

Pieniniai dantys: k p i Nuolatiniai dantys: K P I

(rašyti skaičius)

(rašyti skaičius)

Sakandžio patologija: nėra pavienių dantų žandikaulių

Odontologas _____ (parašas) _____ (spaudas) _____ (įrašyti spaudas)

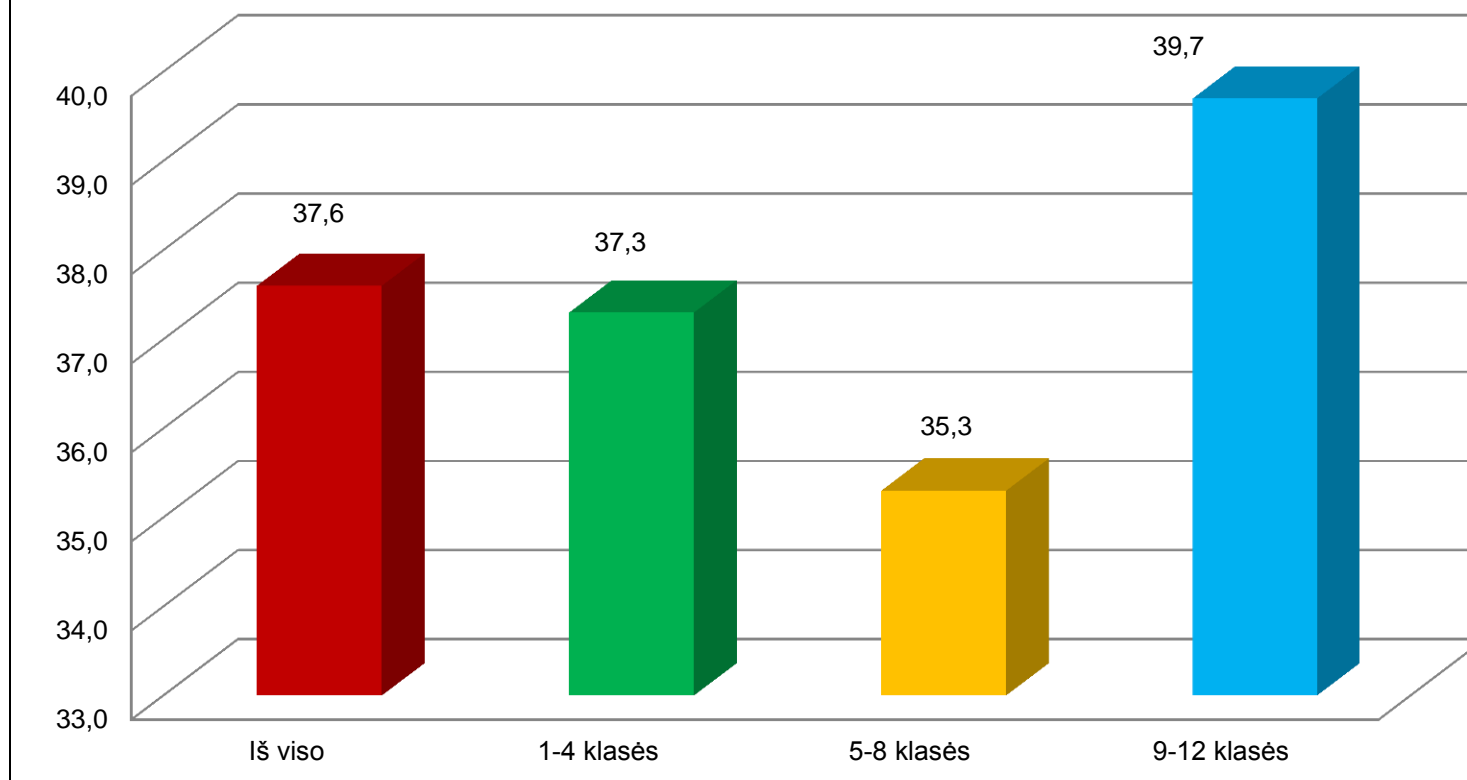
Nuo 2013 m. vaikas profilaktiškai turi apsilankyti pas gydytoją odontologą, kuris turi įvertinti dantų ir žandikaulių būklę.

2013/2014 m. m. profilaktiškai buvo patikrinta ir įvertinta ~ 50 proc. mokinių dantų ir žandikaulių būklė.

Įvertinus paaiškėjo, kad maždaug kas trečias mokinys turi karieso pažeistų dantų.

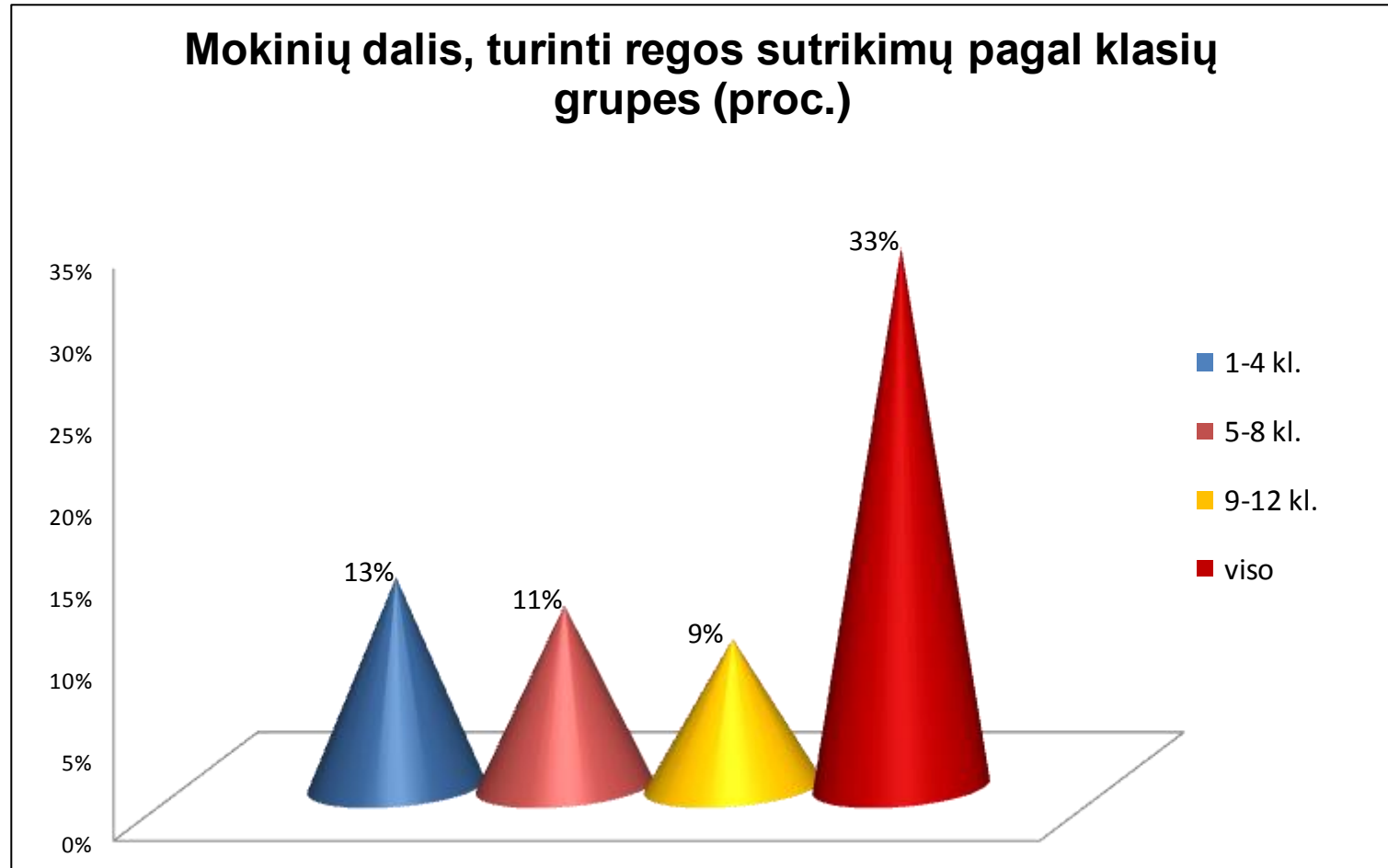

Mokinių dalis, turinti kariesu pažeistų dantų (proc.)

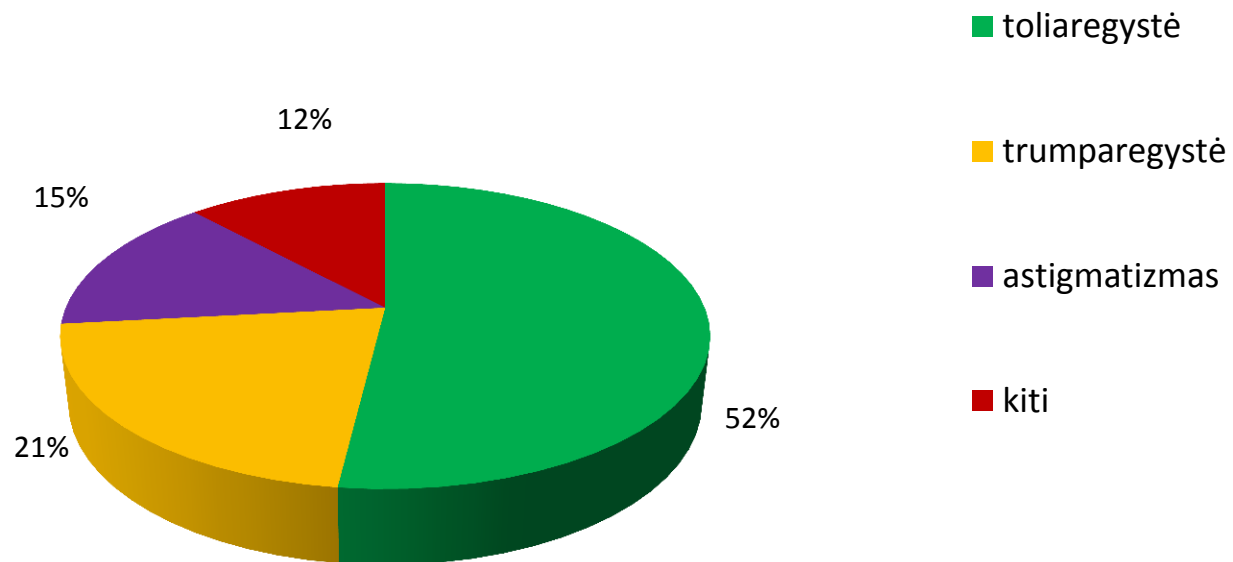
REGOS SUTRIKIMAI

Mokinių dalis, turinti regos sutrikimų pagal klasių grupes (proc.)

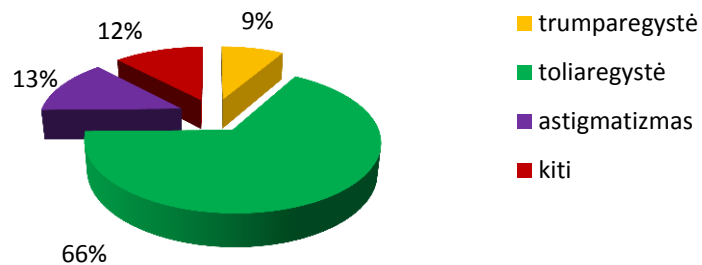

Regos sutrikimų struktūra (proc.)

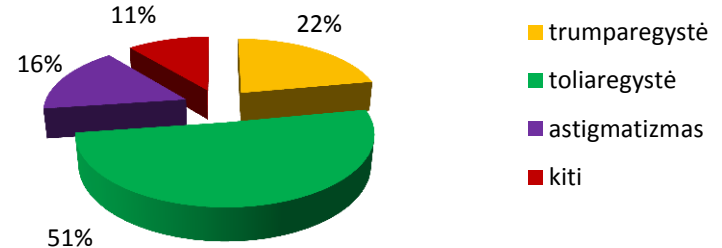

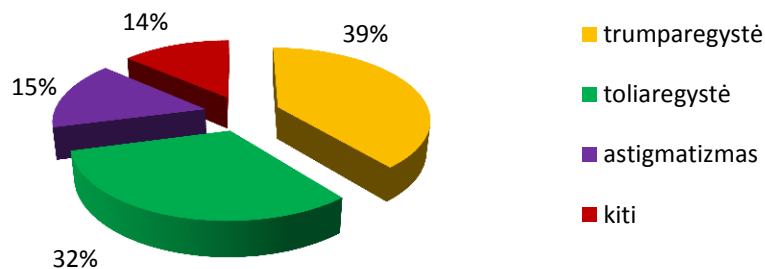
Regos sutrikimų struktūra 1-4 kl. (proc.)

Regos sutrikimų struktūra 5-8 kl. (proc.)

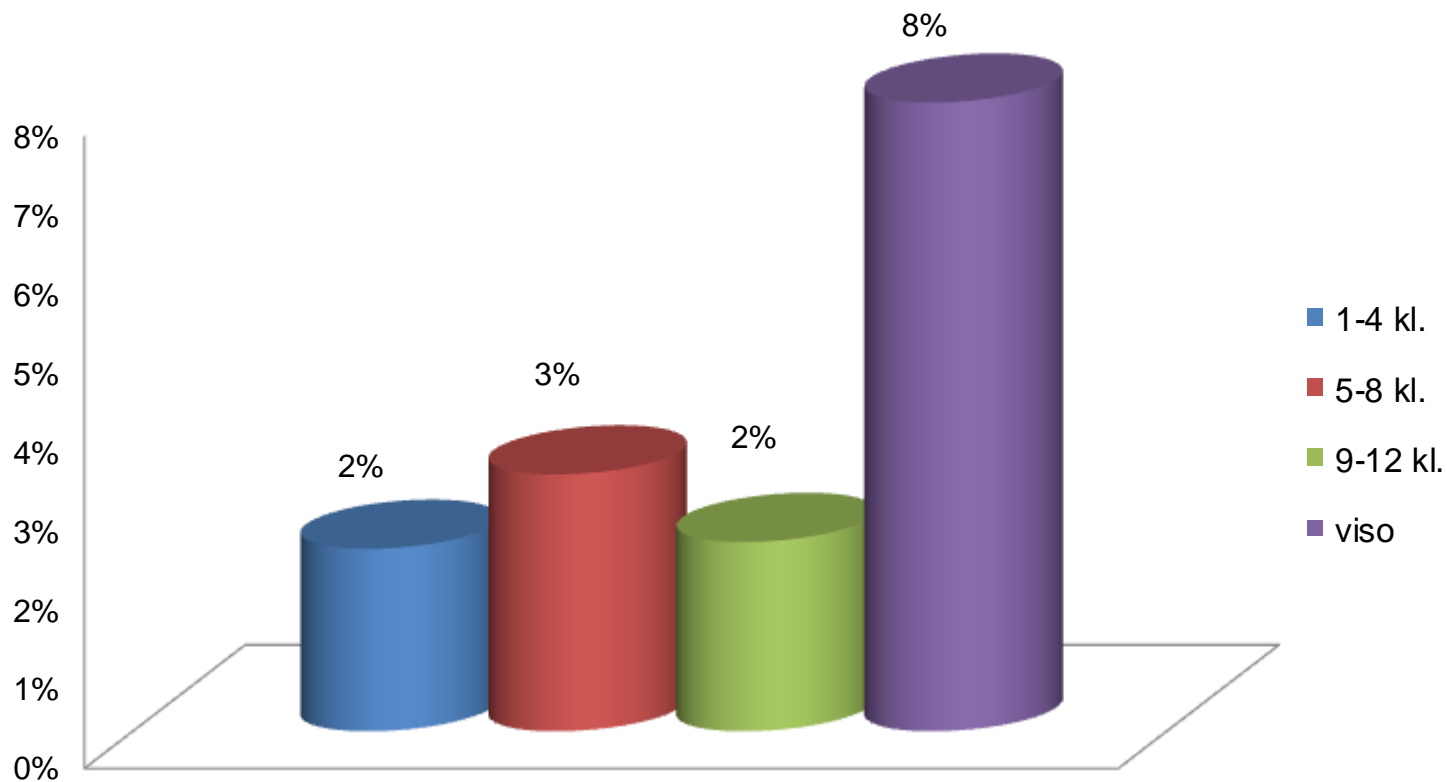
Regos sutrikimų struktūra 9-12 kl. (proc.)

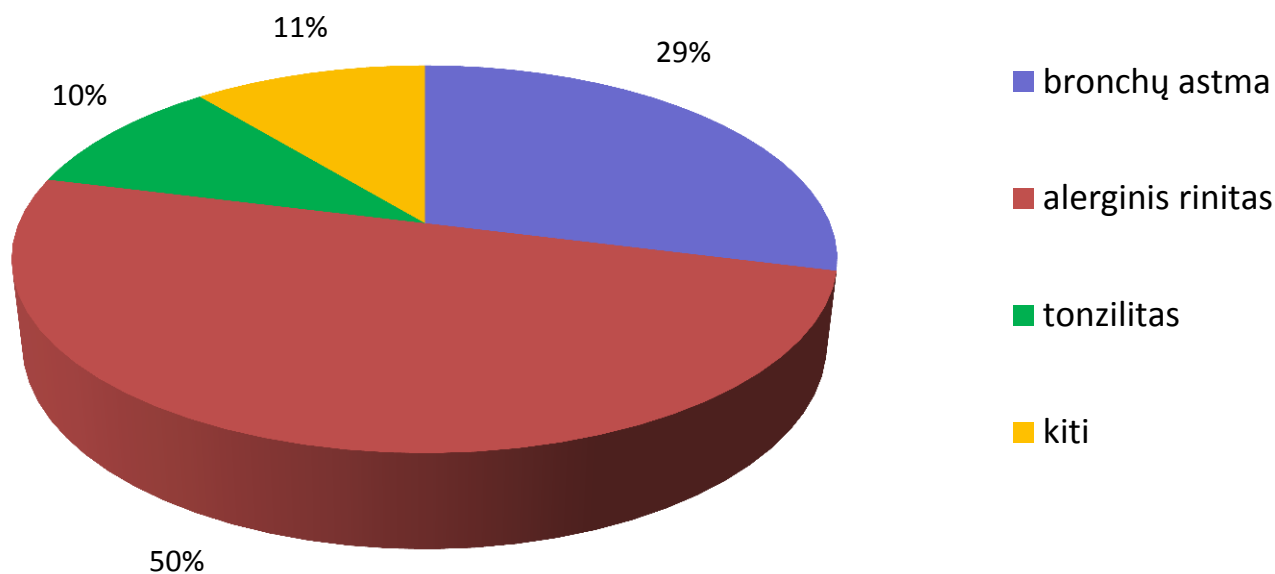
KVĖPAVIMO SISTEMA

Mokinių dalis, turinti kvėpavimo sistemos sutrikimų pagal klasių grupes (proc.)

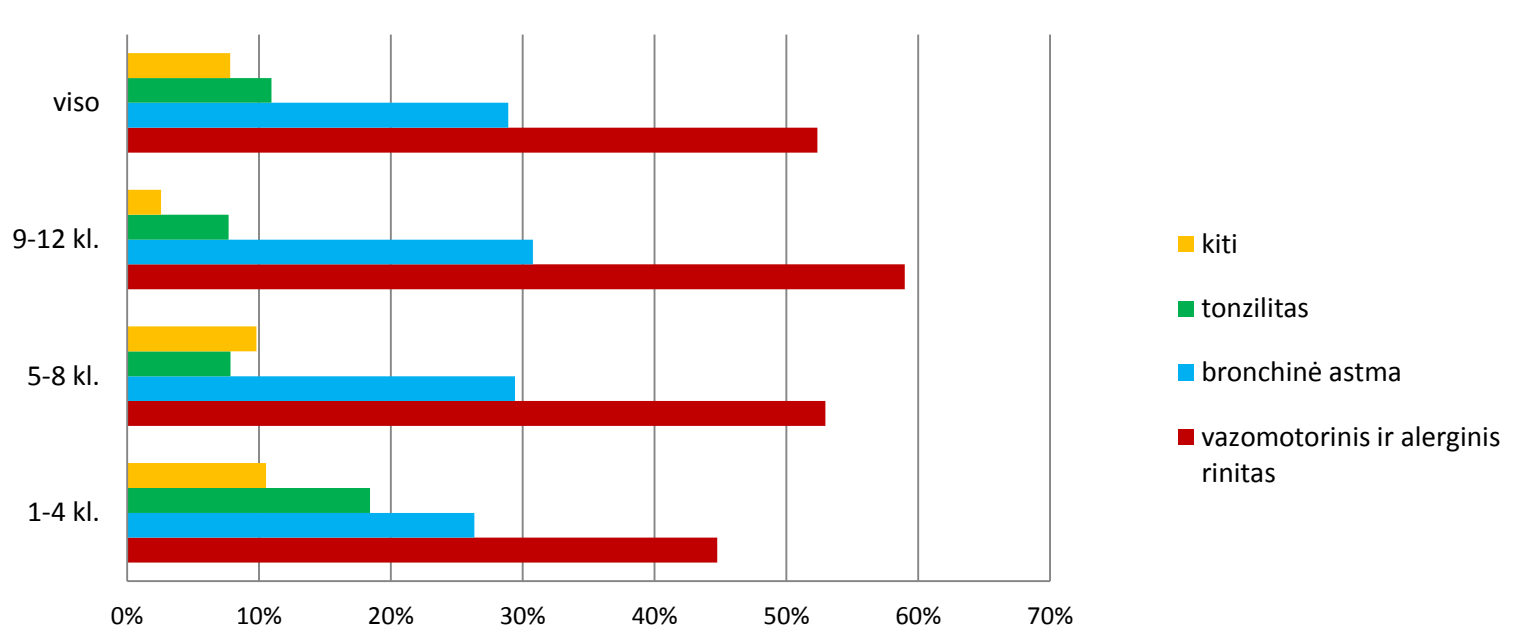

Kvepavimo sistemos ligų struktūra (proc.)

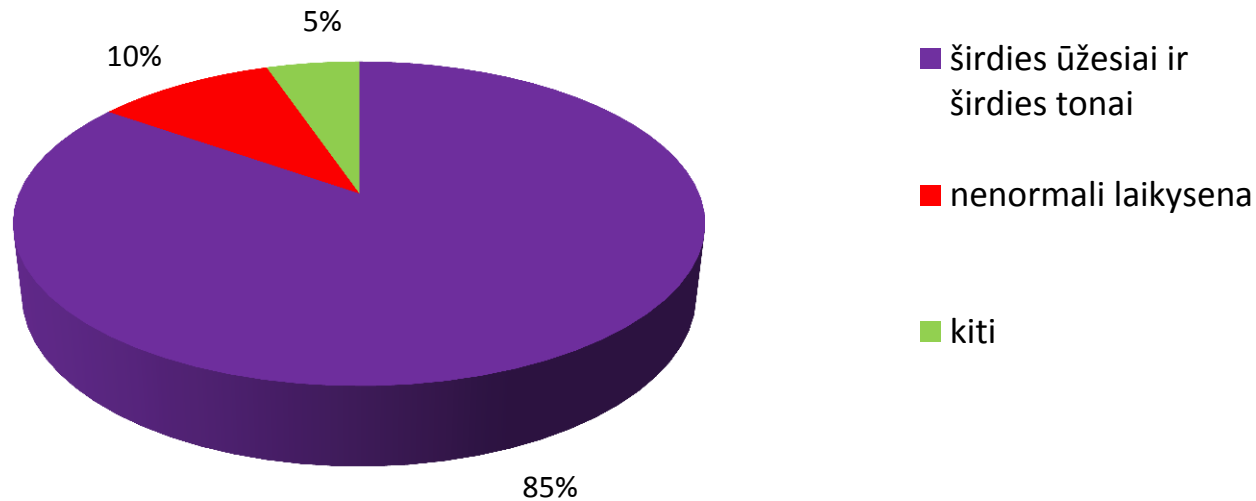

Mokinių dalis, turinti kvėpavimo sistemos sutrikimus pagal klasių grupes (proc.)

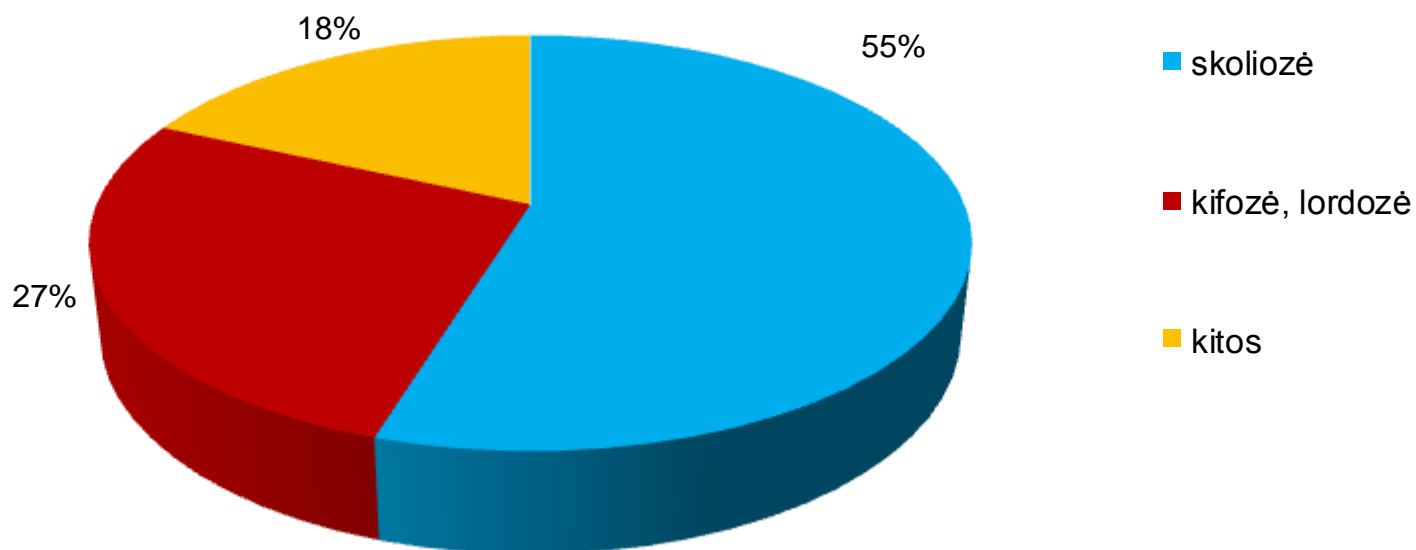
Simptomų, pakitimų ir nenormaliu radinių struktūra (proc.)

JUNGIAMOJO AUDINIO IR SKELETO - RAUMENŲ SUTRIKIMAI

Skeleto-raumenų sistemos struktūra (proc.)

Laikysena, turinti sutrikimų, vadinama ydinga, netaisyklinga

Netaisyklinga kūno laikysena būna įvairių formų:

- ✓ **Kifožė** arba susikūprinimas (gr. *kyphos* - kreivas, kuprotas)
- ✓ **Lordozė** – pernelyg išlenkta nugara (gr. *lordos* - puslankis)
- ✓ **Skoliozė** - stuburo iškrypimas į šonus (gr. *skolios* - kreivas, išlenktas)

Normali nugara

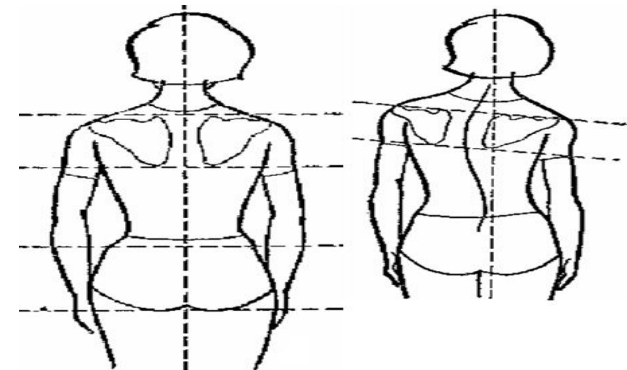

Lordozė

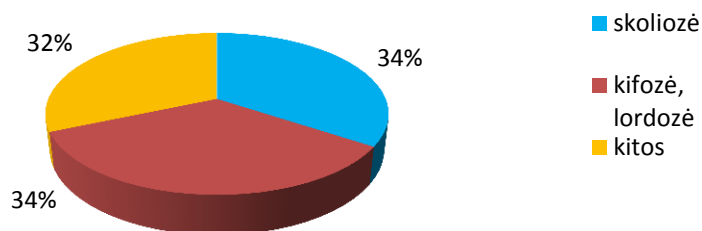
Skoliozės požymiai:

- ❖ atkišti į priekį, pakelti arba nesimetriški pečiai
- ❖ atsikišusi viena arba abi mentės
- ❖ nesimetriškas liemuo
- ❖ pasisukęs dubuo arba vienas dubens kraštas aukščiau už kitą
- ❖ išpūstas pilvas, pernelyg didelis juosmens išlenkimas
- ❖ palinkusi nugara ir įdubusi krūtinės ląsta

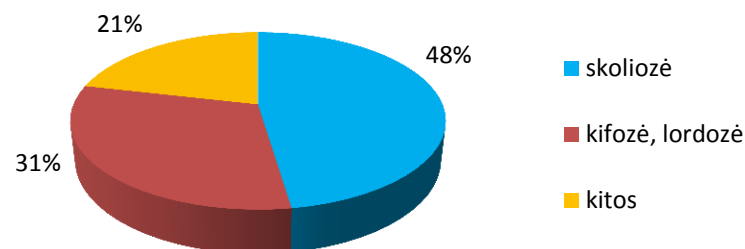

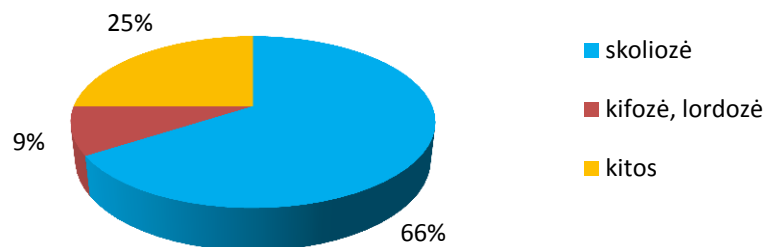
Skeleto-raumenų sistemos struktūra 1-4 kl. (proc.)

Skeleto-raumenų sistemos struktūra 5-8 kl. (proc.)

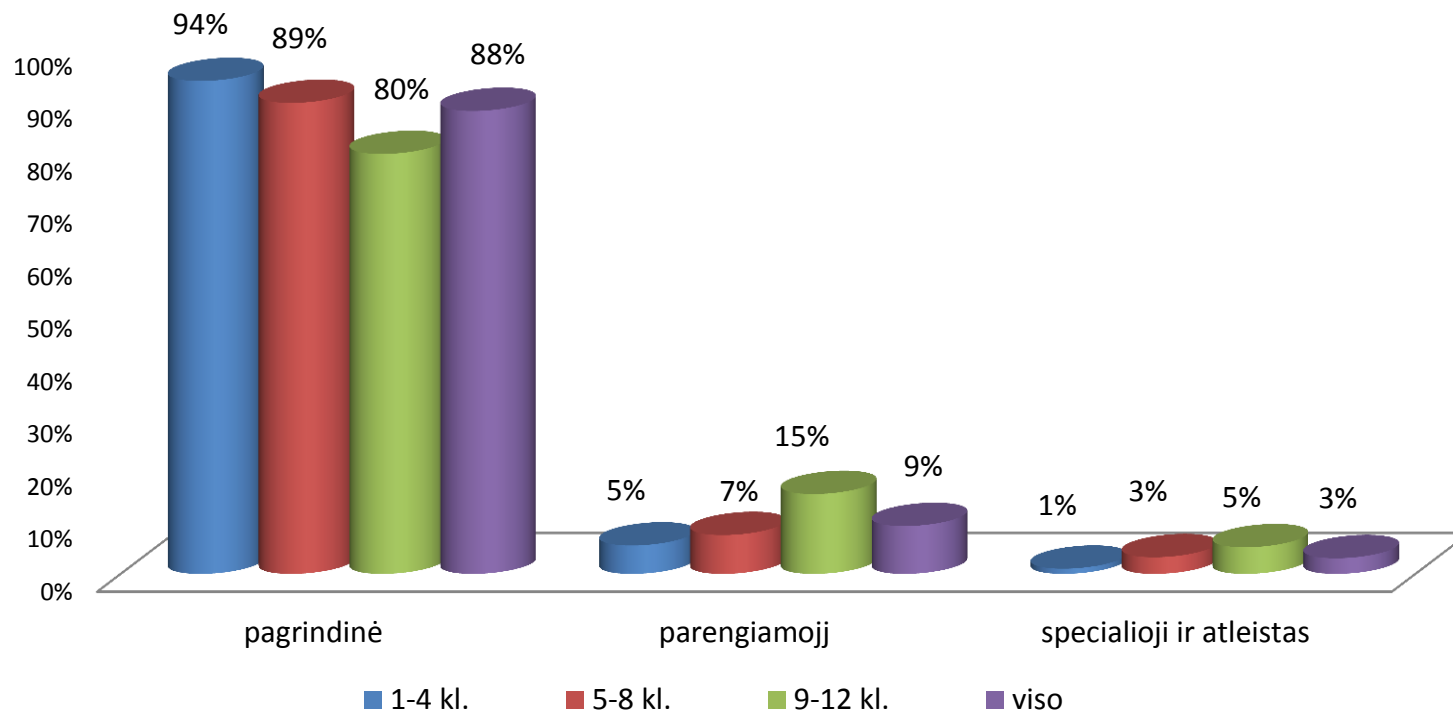

Skeleto-raumenų sistemos struktūra 9-12 kl. (proc.)

Mokinių dalis, pagal fizinio ugdymo grupes ir klasių grupes (proc.)

APIBENDRINIMAS

- H.Zudermano gimnazijoje yra **98 proc.** profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių mokinių;
- Visiškai sveiki mokiniai sudaro **10 proc.** nuo visų mokinių, kurie profilaktiškai pasitikrino sveikatą;
- Tarp mokinių, kurie pasitikrino sveikatą, labiausiai paplitusios ligos ir sutrikimai: **regos sutrikimai - 33 proc., simptomai, pakitimai ir radiniai – 21 proc., skeleto -raumenų sistemos sutrikimai – 10 proc.(buvo 11%), kvėpavimo sutrikimai – 11 proc. (buvo 9%) ir kraujotakos sistemos ligos ir sutrikimai – 7 proc. (buvo 8%)**
- Dažniausiai neįvertinami sveikatos aspektai: fizinė būklė, kraujospūdis ir KMI.

Rekomendacijos

Remiantis analizės rezultatais, daugiau dėmesio turi būti skiriama mokinių sveikatos stiprinimo žinių ir įgūdžių formavimui:

Kadangi labai svarbu mažinti gyvensenos rizikos veiksnius, kurie sąlygoja daugelio ligų atsiradimą, reikia organizuoti ir vykdyti įvairius mokymus:

- ✓ sveikos mitybos,
- ✓ fizinio aktyvumo bei streso valdymo temomis,
- ✓ rūkymo ir alkoholio vartojimo žalos sveikatai temomis;
- ✓ akių ligų profilaktikai;
- ✓ darbo ir poilsio režimo propagavimui.

DĖKOJU UŽ DĖMESĮ